Högskolan Kristianstad

Samhällskunskap II – Demokrati som idé och praktik - 15 hp - Kursplan

Ladokkod: ALS200
Nivå: Grundnivå
Ämnesgrupp: Samhällskunskap (SH1)
Ämne/områdeskod: Samhällskunskap (SHA)
Utbildningsområde: Samhällsvetenskapliga området, 100%
Huvudområde: Ej huvudområde.
VFU-andel: -
Engelsk titel: Social Science II
Beslut: Fastställd av Utbildningsnämnden för lärande och miljö 2012-05-28. Giltig från och med 2012-09-03.
Diarienummer: U2012-242-952

Allmänna uppgifter

Kursen ingår i den gemensamma ämneslärarutbildningen vid Högskolan Kristianstad och Lunds Universitet.

Fördjupningsnivå

G1N Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Förkunskaps- och behörighetskrav

Grundläggande behörighet + Samhällskunskap B. Eller: Samhällskunskap 2 (Områdesbehörighet 6 c/A6 c Samhällskunskap med undantag för Engelska B, Matematik)

Syfte

Syftet är att på ämnesdidaktisk och samhällsvetenskaplig grund introducera det samhällsvetenskapliga studiet av politik, makt och demokrati.

Innehåll

Demokrati i betydelse av folkstyrelse ger upphov till tre centrala frågeställningar i demokratiteorier vilka styr kursens uppläggning:

Första frågeställningen behandlar vem som ingår i demos och vem som har rätt att vara med i styrandet av samhället. Här aktualiseras mänskliga rättigheter, frågor om staters begränsningar av migration men också gränser inom samhällen för att nå fullvärdigt medborgarskap. Skilda hinder som möter människor i form av ekonomiska, sociala och politiska institutioner och relationer diskuteras. Inom denna del används särskilt sociologiska teorier för att analysera hur demokratinormer inverkar på mellanmänskliga relationer.
Andra frågeställningen behandlar vad demos ska styra över. Under detta avsnitt behandlas frågor om demokratins gränser i form av områden som under olika perioder inte har betraktats som gemensamma angelägenheter t ex kvinnors roll i familjer, delar av näringslivets verksamheter och omfattning av offentlig sektor. Inom denna del kombineras särskilt samhällsekonomiska teorier med demokratiteorier om statens roll i styrning av ekonomin.
Tredje frågeställningen behandlar hur demos ska styra. Frågan kommer huvudsakligen att utredas med en genomgång av hur politiska beslutsprocesser har organiserats inom skilda typer av demokratiska politiska system. Processer på flera beslutsnivåer med särskild uppmärksamhet på EU och lokal nivå behandlas. Under kursmomentet diskuteras vilka möjligheter demos har till sitt förfogande för att vara med och påverka eller delta i beslutsfattandet, hur beslutsfattandet sker inom olika system, hur genomförandet av beslut sker. Denna del behandlar därmed allt från valsystem, media, partier, maktfördelning mellan institutioner och den offentliga förvaltningen på olika nivåer av beslutsfattande. Huvudsakligen används statsvetenskapliga teorier för analys av politiska beslutsprocesser.

Med en kontinuerlig problematisering av utbildningspolitik tydliggörs relevansen av frågorna om vem som har inflytande, inflytande över vad samt hur inflytandet kan utövas, för lärarutbildningen. Särskilt lokala beslutsprocesser och skolornas värdegrundsarbeten är lämpliga att diskutera utifrån demokratiidéer och demokrati i praktiken.
Centrala begrepp och frågeställningar behandlas i ett didaktiskt perspektiv med fokus på hur dessa kan omsättas i skolans praktik.

Lärandemål

Kunskap och förståelse
Efter genomgången kurs ska studenten
- kunna redogöra för och reflektera över demokratibegreppets komplexitet (1)
- kunna identifiera skillnader och likheter mellan olika demokratiteorier (2)
- kunna jämföra skilda politiska system med hjälp av komparativ metod (3).

Färdighet och förmåga
Efter genomgången kurs ska studenten

- kunna formulera, diskutera och presentera kriterier för att bedöma graden av demokrati i skilda politiska system (4)
- kunna planera, genomföra och utvärdera didaktiska övningar om demokratiska värden och attityder (5)
- kunna utveckla metoder för att analysera demokrativärden och attityder i skolan utifrån genus-, etnicitets- och klassperspektiv (6).

Värderingsförmåga och förhållningssätt
Efter genomgången kurs ska studenten
- kunna värdera och kritiskt reflektera över lärarens och skolans roll i ett demokratiskt samhälle (7)
- kunna identifiera och jämföra sociala, ekonomiska och politiska demokratiproblem (8).

Genomförande

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, gruppdiskussioner och praktiska tillämpningsövningar.

Examination – prov och former

Delprov 1 (9 hp) Individuellt *skriftligt prov*. Samtliga lärandemål examineras. Betygsgraderna U, G och VG tillämpas.
Delprov 2 (3 hp) *Seminarieövning I.* Lärandemål 5-8 examineras. Betygsgraderna U och G tillämpas.
Delprov 3 (3 hp) *Seminarieövning II.* Lärandemål 5-8 examineras. Betygsgraderna U och G tillämpas.
För betyget Godkänd på kursen krävs minst betyget Godkänd på samtliga delprov. För betyget Väl godkänd på kursen krävs därutöver betyget Väl godkänd på delprov 1.
Högskolans regler för examination finns att läsa på www.hkr.se/student

Kursutvärdering

Kursen utvärderas formativt och till vissa delar summativt vid kursens slut. Övergripande frågor kring mål, kursinnehåll, samarbets- och undervisningsformer bör vara centrala. Protokoll/minnesanteckningar från utvärderingen ska komma utbildningsledningen tillhanda. Utvärderingen skall vara offentligt tillgänglig och undertecknad av ansvariga lärare samt förtroendevalda studenter. Erfarenheter och synpunkter från utvärderingen ska beaktas och följas upp i nästa års kurs.

Beslut

Fastställd av Utbildningsnämnden för lärande och miljö 2012-05-28. Giltig från och

med 2012-09-03.

Revideringar

2016-08-31
Revidering av litteraturlistan
Revidering giltig från och med 2016-11-07.
2015-08-25
Revidering av litteratur
Revidering giltig från och med 2015-08-25.
2014-08-22
Ändring av litteratur
Revidering giltig från och med 2014-11-10.
2013-06-18
Revidering av litteratur
Revidering giltig från och med 2013-09-02.

Övergångsbestämmelser

Student antagen enligt denna kursplan äger rätt att examineras enligt densamma ett (1) år efter att kursplanen upphört att gälla, dvs. ersatts av en ny eller blivit nedlagd. Därefter examineras studenten i enlighet med vid examinationstillfället gällande kursplan. För student som inte har fullföljt kurs med godkänt resultat ett år efter att dess kursplan upphört att gälla kan inom ytterligare två år, efter prövning av examinator, ges möjlighet till förnyade examinationstillfällen i enlighet med sagda kursplan.

Litteratur

Litteraturlistan kan komma att revideras fram till en månad före kursstart

- Bennich-Björkman, L., Blomqvist, P. (2008), *Mellan folkhem och Europa : svensk politik i brytningstid*. 1 upplagan. Malmö : Liber (360 s).
- Held, David (2006), *Models of democracy*. 3 upplagan. Cambridge: Polity (338 s).
- Joppke, Christian (2015), *Den sekulära staten under belägring: religion och politik i Europa och USA*. Göteborg: Daidalos (310 s).
- Långström, S., Virta, A. (2011), *Samhällskunskapsdidaktik : för utbildning i demokrati och samhällsvetenskapligt tänkande*. 1 upplagan. Lund : Studentlitteratur (278 s).
- Persson, Anders (2003), *Skola & makt: Om viljan till kunskap, beroendet av utbildning och tvånget att gå i skola*. Stockholm: Carlsson (224 s).

- Rothstein, B. (2010), *Vad bör staten göra? : om välfärdsstatens moraliska och politiska logik*. 3 upplagan. Stockholm : SNS förlag (336 s).

Kompendium innehållande aktuella läroplaner, kursplaner och andra styrdokument för samhällskunskapsundervisningen i gymnasie- och grundskola, ca 200 sidor.